

Meraklı Minik

Aylık Okul Öncesi Bilim Dergisi

Haydi
Jimnastik
Yapalım!

Derginizle
birlikte...

Mini Basketbol Potası

Jimnastiğe Hazırlık Oyunu

Eşleme Oyunu Kartları

Rengârenk Çıkartmalar

Meraklı Minik

Sevgili Okurlarımız,

Bu yıl Londra'da düzenlenen ve on yedi gün sürecek olan 2012 Yaz Olimpiyatları 27 Temmuz tarihinde başladı. Biz de bu sayımızda olimpiyat oyunları arasında yer alan bazı sporları konu aldık. Dergimizin sayfalarında jimnastik ve atletizm dallarını, bunlardan bazılarına ait yarışmaların yapıldığı yer olan stadyumu ve futbol, hentbol, suture gibi topla yapılan bazı sporları tanıtan yazılar yer alıyor. Dergimizde, paraşüt adı verilen bez oyuncakla oynanabilen oyunlardan örnekler de bulabilirsiniz. Dergimizin ekinde verdiğimiz basketbol potası maketini yaptıktan sonra onunla oynayabilirsiniz. Bir pinpon topuyla ya da küçük ve hafif bir topla potaya basket atma denemeleri yapabilirsiniz. Sizin için hazırladığımız Jimnastiğe Hazırlık Oyunu'nu ve eşleme kartlarını da seveceğinizi umuyoruz. Hepinizi sevgiyle kucaklıyoruz.

Aslı Zülal

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır"

Mustafa Kemal Atatürk

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Yücel Altunbaşak

Genel Yayın Yönetmeni Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Duran Akca
duran.akca@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni

Aslı Zülal
asli.zulal@tubitak.gov.tr

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Meryem Beklioğlu
Dr. Kıvanç Dinçer
Doç. Dr. Mehmet Erdoğan
Doç. Dr. Hatice Zeynep İnan
Dr. Şükrü Kaya
Yrd. Doç. Dr. Sait Uluç
Yrd. Doç. Dr. Rıza Ülker

Redaksiyon

Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu

Meltem Yenil Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr
Ali Engin
ali.engin@tubitak.gov.tr
Seçil Güvenç Heper
secil.heper@tubitak.gov.tr
Bilge Nur Karagöz
bilge.karagoz@tubitak.gov.tr
Şefika Eroğlu Özcan
sefika.ozcan@tubitak.gov.tr
Zuhal Özer
zuhal.ozer@tubitak.gov.tr
Kübra Sivişoğlu
kubra.sivisoglu@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım - Uygulama

Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr
Ayşegül Doğan Bircan
aysegul.bircan@tubitak.gov.tr

Çizer

Pınar Büyükgöral
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Web Tasarım - Uygulama

Sadi Atılğan
sadi.atilgan@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler

İmran Tok
imran.tok@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen

H. Mustafa Uçar
mustafa.ucar@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri

Meraklı Minik Dergisi
Atatürk Bulvarı
No: 221 Kavaklıdere / 06100 / Ankara
Tel (312) 427 06 25 (Yazı İşleri)
Tel (312) 468 53 00 (TÜBİTAK Santral)
Faks (312) 427 66 77 (Yazı İşleri)
İnternet www.tubitak.gov.tr/merakliminik
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri

abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 468 53 00

ISSN 977-1307-1998

Fiyatı 4 TL (KDV dahil)

Baskı

PROMAT Basım Yayın San. ve
Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi: 30.07.2012

Dağıtım

DPP
http://www.dpp.com.tr/

HER AYIN 1'İNDE ÇIKAR

İçindekiler

2 Şimdi Jimnastik Zamanı

6

6 Paraşütle Oynamak Çok Eğlenceli!

8 Bu Jimnastikçiler Neler Yapıyor?

11 Jimnastikçiler ve Aletleri

12 Bunlar Atletizmin Bazı Dalları

16 Stadyumda Neler Var?

18 Stadyumda Neler Oluyor?

20 Bu Sporların Hepsinde Top Kullanılıyor

23 Hangi Top Hangi Yoldan Gidecek?

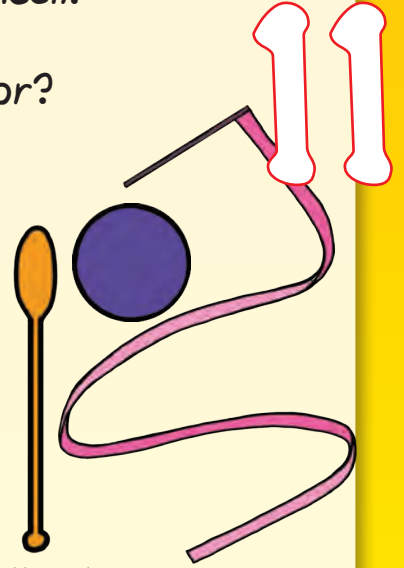
24 Basketbol Sahasındaki Tuhaflıklar

26 Çok Merak Ediyorum

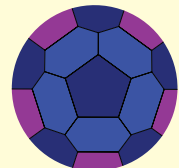
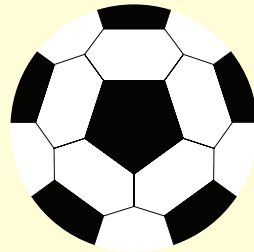
28 Haydi Mutfağa

30 Küçük Eller İşbaşında

32 Kitap... Oyun... Öneri...

23

Şimdi Jimnastik Zamanı

Burası bir jimnastik salonu. Bu çocuklar jimnastik yapmaya gelmiş.
Önce herkes ısınma hareketleri yapıyor.

Mine kollarını iki yana açmış denge bandının üzerinde yürüyor.

Zeynep, trampolinde zıplıyor. Öğretmeni ona nasıl duracağını öğretiyor.

İşte Çınar geliyor...

Bu tünelden geçebilmek için emeklemek gerek!

Ali tırmanma duvarına
tırmanıyor.

Çocuklar
koşuyorlar,
zıplıyorlar,
takla atıyorlar.
Jimnastik
salonunda
çok güzel zaman
geçiriyorlar.

Kübra Sıvısoğlu
Çizim: Bengi Gençer

Paraşütle Oynamak Çok Eğlenceli!

Çocuklar paraşüt adı verilen renkli, yuvarlak kumaşla ve küçük toplarla bir oyun oynuyor. Paraşütü yukarı kaldırıp aşağı indirerek topları zıplatıyorlar.

Paraşütü yere serip
üzerinde de oyun
oynuyorlar.

Zıplayarak
paraşütün
üzerindeki bir
renkten diğerine
geçiyorlar.

Paraşütü iğice havaya kaldırıp yer
değiştirme oyunu oynuyorlar.

İşte iki kişi
paraşütün
altından
koşarak
geçip yer
değiştiriyor.

Bir de buna bakın! İçeride neler oluyor dersiniz?
Çocuklar paraşütün içinde hep birlikte şarkı söylüyor.

Sen de buradaki sözlere bir müzik uydurup şarkı söyleyebilirsin.

Sarı, yeşil, mavi,
Rengârenk paraşütün altında,
Oyun oynamak çok eğlenceli!

Turuncu, mor, kırmızı,
Rengârenk paraşütün altında,
Şarkı söylemek çok eğlenceli!

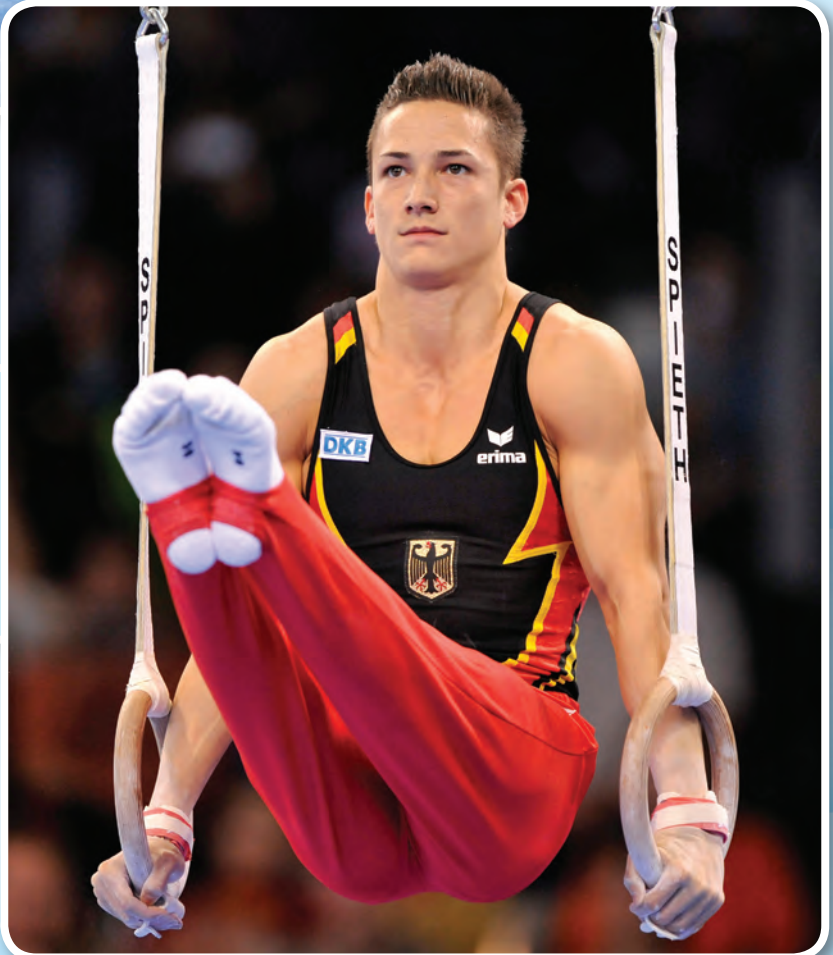
Bu Jimnastikçiler Neler Yapıyor?

Burada birçok jimnastikçi var. Hepsi de jimnastiğin farklı dallarından biriyle uğraşıyor. Haydi birlikte onların neler yaptığını inceleyelim.

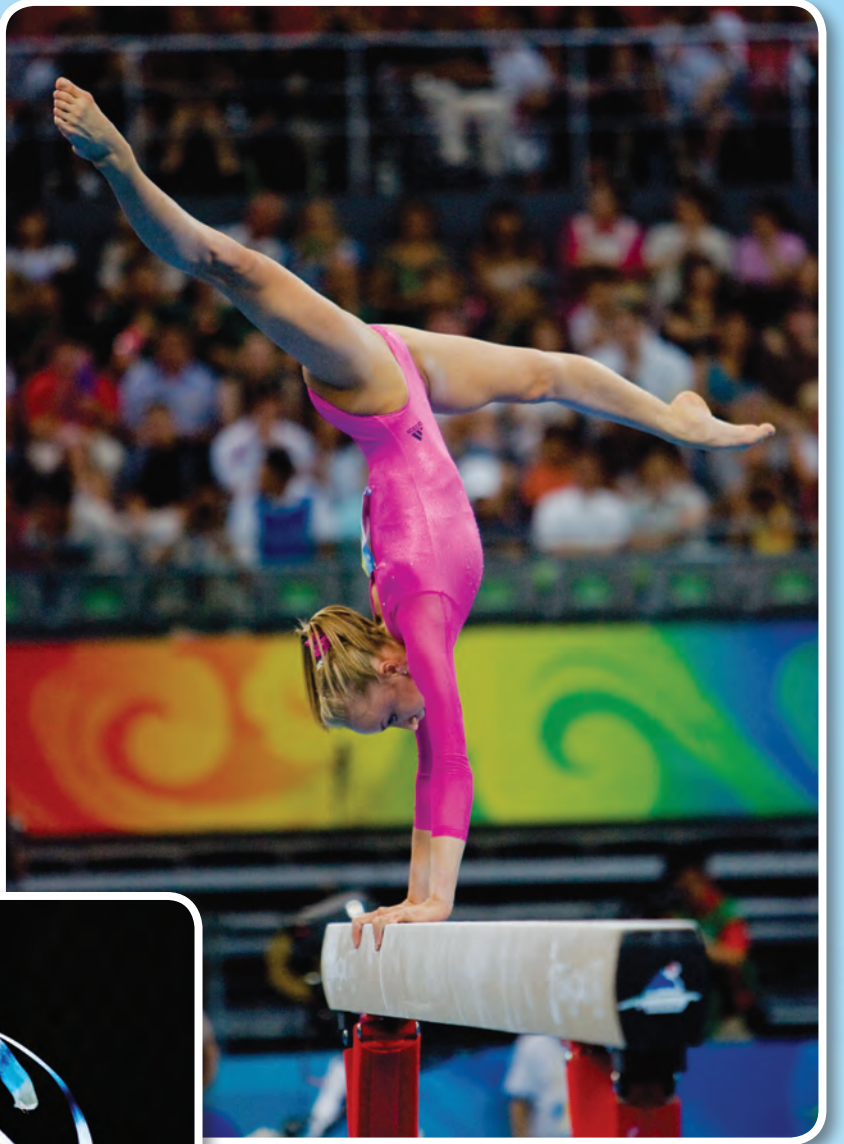
Bu jimnastikçi paralel bar adı verilen bir alette çeşitli hareketler yapıyor.

Burada gördüğün jimnastikçi de halka adı verilen aleti kullanıyor.

İşte denge tahtasında
elleri üzerinde duran
bir jimnastikçi.
Jimnastikçiler denge
tahtasının üzerinde
takla bile atabilir.

Bazı jimnastik dallarında
hareketler müzik eşliğinde yapılır.
Bu jimnastikçinin yaptığı gibi. Bu
jimnastikçi hareketlerini yaparken
bir de kurdele kullanıyor.

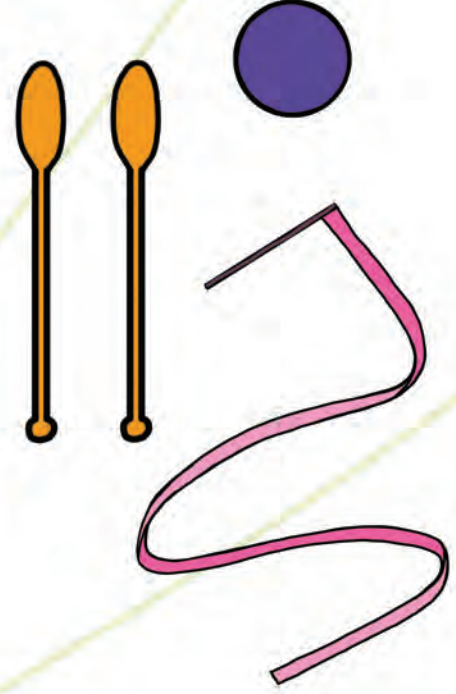
Bu iki jimnastikçi
trambolin adı verilen
aletin üzerinde
zıplayarak çeşitli
hareketler yapıyor.

Burada gördüğün
jimnastikçilerse akrobatik
hareketler yapıyor.

Jimnastikçiler ve Aletleri

Top, kurdele ve lobut. Bunlar jimnastikçilerin kullandığı aletlerden bazıları. Buradaki jimnastikçilerin her biri bu aletlerden birini kullanıyor. Jimnastikçileri kullandıkları aletlerle eşleştirebilir misin?

Bunlar Atletizmin Bazı Dalları

Koşu, engelli koşu, uzun atlama, cirif atma gibi bazı sporlar atletizmin dallarıdır. Bu sporları yapan sporculara da atlet denir. Her yıl, atletlerin katıldığı çeşitli yarışmalar düzenlenir.

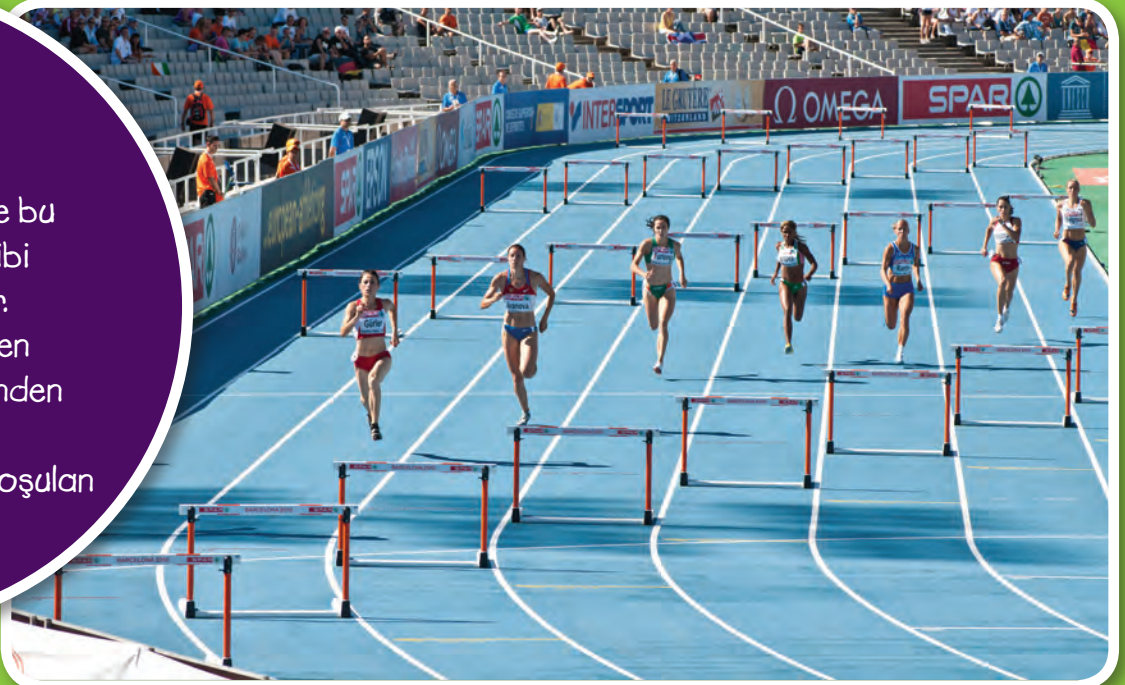

Koşu

Atletizmde koşu yarışları, stadyumlardaki pistlerde yapılır. Belirli bir mesafeyi en kısa sürede koşan atlet yarış kazanır.

Engelli Koşu

Engelli koşu yarışında pistte bu fotoğraftaki gibi engeller bulunur. Atletler koşarken engellerin üzerinden de atlarlar. Bu yarışlarda koşulan mesafeler kısa olur.

Yürüyüş

Yürüyüş yarışında atletler belirli bir mesafeyi hızlı hızlı yürüyerek geçerler. Bu genellikle çok uzun bir mesafe olur.

Visual Photos

Visual Photos

Uzun Atlama

Uzun atlama yarışı için kısa bir koşu pisti ve ince uzun bir kum havuzu kullanılır. Atletler koşarak gelir, kum havuzunun kenarındaki tahtaya basarak sıçar ve en uzağa atlamaya çalışırlar.

Yüksek Atlama

Yüksek atlama yarışında atletler koşarak hız aldıkları sonra geriye doğru sıçrayarak fotoğraftaki gibi bir engelin üzerinden atlarlar. Bu engele çita adı verilir. Atladıktan sonra minderin üzerine düşerler.

Visual Photos

Sırıkla Yüksek Atlama

Sırıkla yüksek atlama yarışlarında atletler yüksek atlama yarışlarındaki gibi ama çok daha yüksek bir çitanın üzerinden atlarlar. Bunun için, sırık adı verilen uzun, esnek ve sağlam bir tür sopa kullanırlar.

Visual Photos

Cirit Atma

Cirit atma yarışlarında atletler cirit adı verilen uzun bir çubuğu en uzak mesafeye atmaya çalışırlar. Ciriti atmadan önce koşarak hız kazanırlar.

Çekiç Atma

Çekiç atma yarışlarında çekiç adı verilen bir alet kullanılır. Çekiç, ucunda tutma yeri olan metal bir kabloya bağlı ağır bir toptan oluşur. Atletler çekici en uzağa atmaya çalışır.

Stadyumda Neler Var?

Burası bir stadyum. Koşu, yürüyüş, atlama ve atma gibi atletizm yarışları burada yapılıyor.

Stadyumda seyircilerin oturması için çok sayıda koltuk var.

Burası stadyumun kapılarının biri. Bazı koşu yarışmaları stadyumda başlıyor, sonra sporcular kapıdan çıkıp kentin sokaklarında tur atıyorlar. Yarışın sonunda stadyuma geri dönüyorlar.

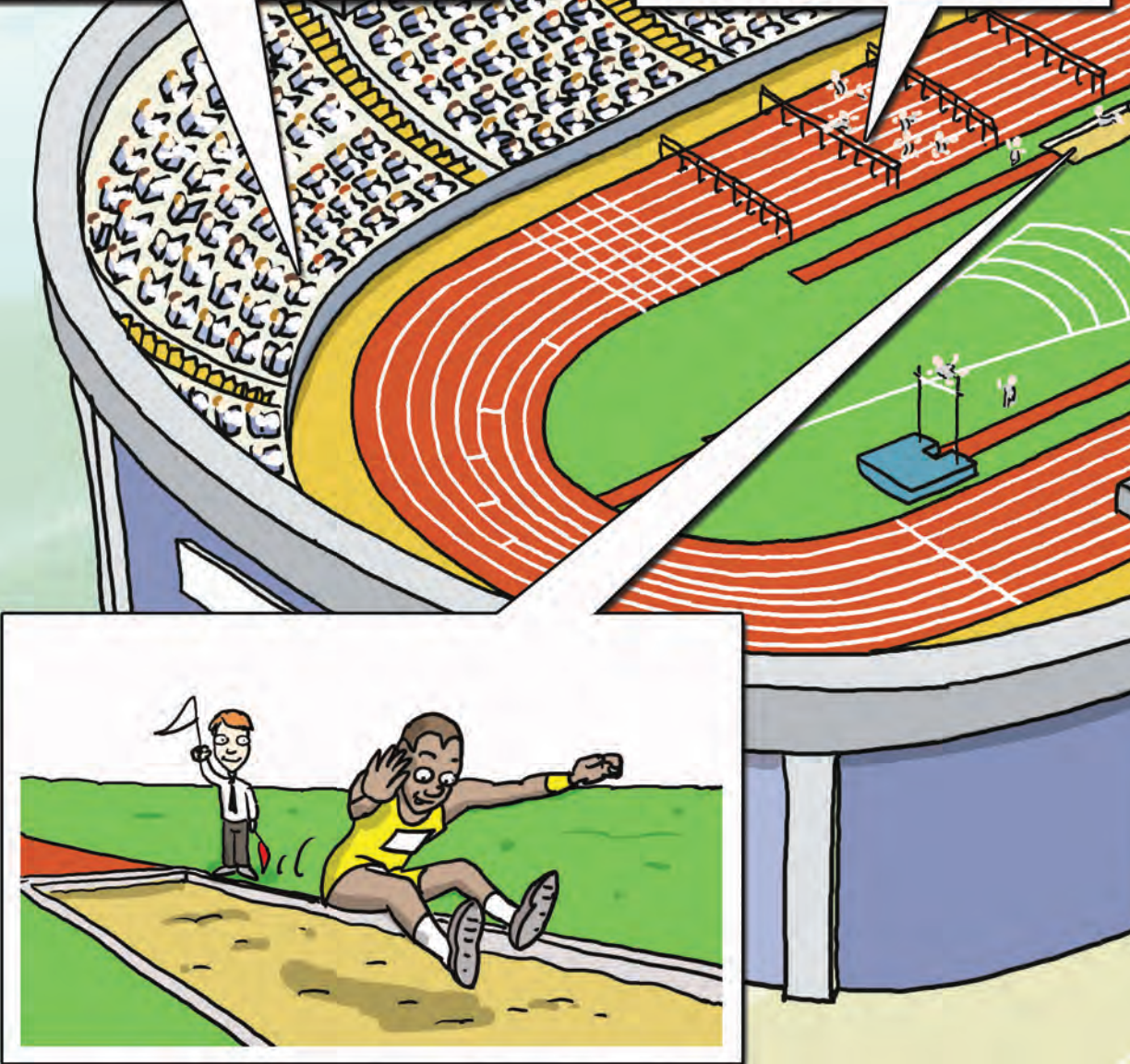
Burası stadyumun pisti. Koşu yarışlarının birçoğu burada yapılıyor.

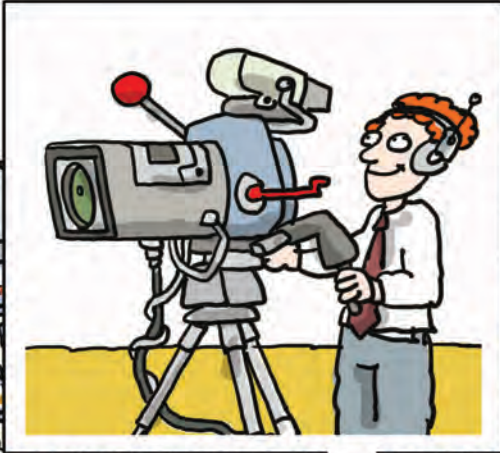
Sporcuların topladıkları puanlar ve yarışların sonuçları gibi bilgiler bu ekranlardan izlenebiliyor.

Buraya saha adı veriliyor. Atma ve atlama yarışları sahada gerçekleştiriliyor.

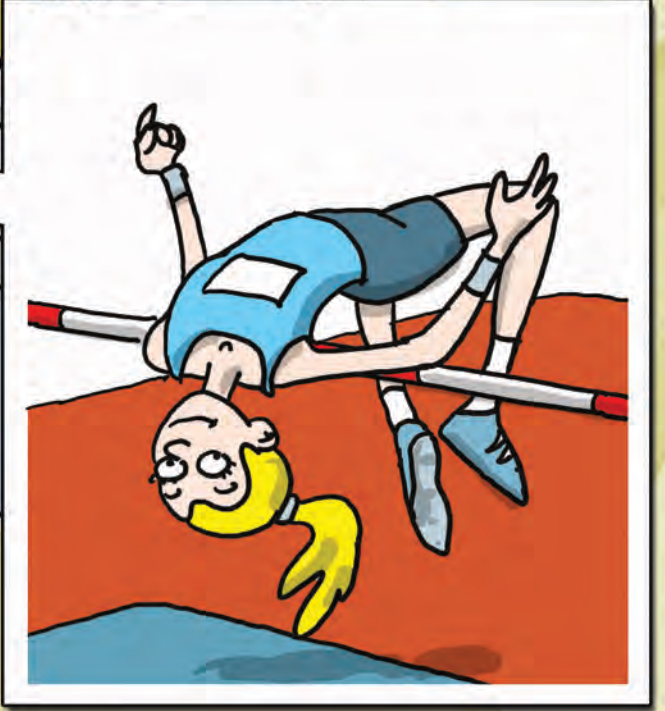
Bu görevliler, stadyumda yapılacak yarışlar için hazırlık yapıyorlar.

Stadyumda Neler Oluyor?

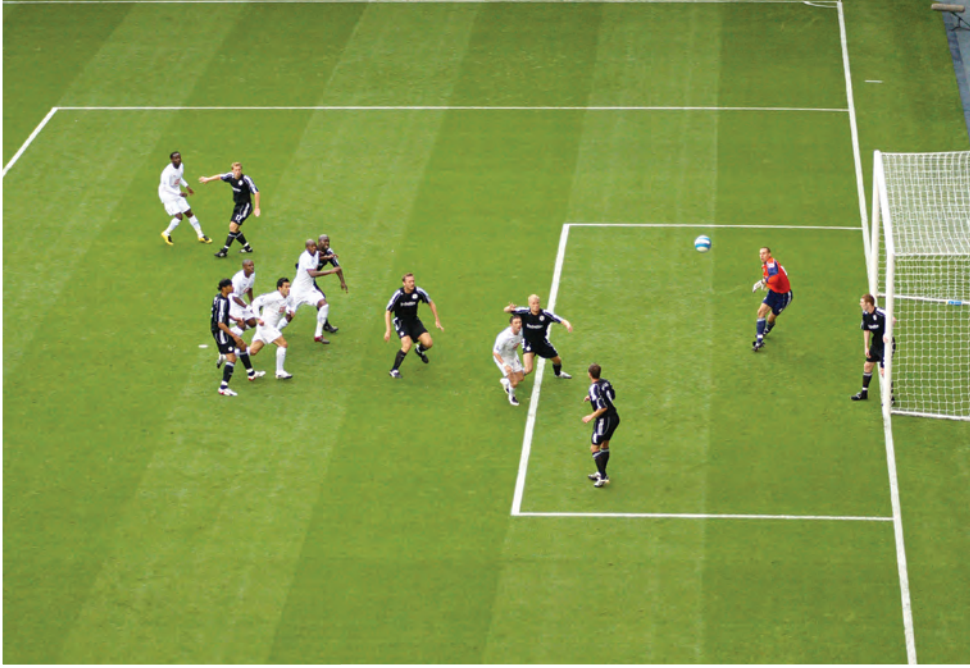
1. 4.12.32
2. 4.14.27
3. 4.17.43
4. 4.24.56
5. 4.25.17

Stadyumda atletizm yarışları var. Yarışları izlemeye öyle çok seyrirci gelmiş ki... Haydi resmi incele ve burada neler oluyor anlat.

Bu Sporların Hepsinde Top Kullanılıyor

Futbol, hentbol, basketbol, sutopu, tenis, masatenisi... Bu sporların hepsinde birer top kullanılıyor. Top kullanılan sporlarda iki sporcu ya da iki takımın sporcuları karşı karşıya gelerek bir maç yapar. Topu karşı takımın kalesine, potasına ya da sahasına atarak sayı kazanmaya çalışırlar.

Futbol

Futbol iki takım arasında oynanır. Sporcular topu karşı takımın kalesine sokarak gol atmaya çalışır. Her takımda on bir kişi vardır. Bunlardan biri kaleyi korur. Sporcular topa ayakla ya da kafayla vurabilir. Yalnızca kaleci topu elle tutabilir.

Hentbol

Hentbolda sporcular topa ayaklarıyla dokunamazlar. Topu elleriyle tutarak birbirlerine ya da kaleye atabilirler. Kaleci topa ayaklarıyla da dokunabilir. Hentbol, yedişer sporcudan oluşan iki takım arasında oynanır.

Basketbol

Basketbol iki takım halinde oynanır. Her takımın beş sporcusu vardır. Sahada iki pota bulunur. Sporcular topu elleriyle tutarak atar ya da yerde zıplatırlar. Topu karşı takımın potasına atarak sayı yapmaya çalışırlar.

Visual Photos

TAO Images Limited / Getty Images Turkey

Sutopu

Sutopunun sahası bir havuzun içindedir. Her takımında yedi sporcu vardır. Sporcular topu tek elleriyle tutup atabilirler. Yalnızca kaleci topu iki eliyle tutabilir. Sporcuların topu suya sokmaları yasaktır.

Tenis

Tenis maçları iki sporcu arasında ya da ikişer sporcudan oluşan iki takım arasında yapılır. Sporcular topa ellerinde tuttukları raket adı verilen bir araçla vurur. Rakibin attığı topu karşılamaya ve topun aradaki ağa takılmamasına çalışırlar.

Masatenisi

Masatenisi tenise benzer. Maçlar iki sporcu ya da ikişer sporcudan oluşan iki takım arasında yapılır. Sporcular masatenisinde de rakibin attığı topu karşılamaya ve topun aradaki ağa takılmamasına çalışırlar.

Hangi Top Hangi Yoldan Gidecek?

Burada bir hentbol kalesi, bir basketbol potası, bir de futbol kalesi var. Aşağıda da bir futbol topu, bir basketbol topu ve bir hentbol topu görüyorsun. Topları kalelere ya da potaya götüren yolları labirentte çizerek göster. Her topun gideceği yolu çizmek için farklı renkte bir kalem kullanabilirsin.

Basketbol Sahasındaki Tuhaflıklar

İşte bir basketbol sahası. İki takımın oyuncularları maç yapıyorlar. Maçı çok sayıda seyirci de izliyor. Ama sahada ve saha kenarında bazı tuhaflıklar var. Haydi bu tuhaflıkları bul ve kalemle işaretle.

24

seğirci de izliyor. Ama sahada ve saha kenarında bazı tuhaflıklar var. Haydi bu tuhaflıkları bul ve kalemle işaretle.

24

Çok Merak Ediyorum

Spor yapmak neden önemlidir?

Barış Akçe / 5 yaş / Ankara

Spor yaparken bol bol hareket ederiz. Hareket etmek kaslarımızı ve kemiklerimizi güçlendirir. Spor yapmak sağlığımızı korumamıza yardım eder. Spor yaparsak daha az hastalanırız ya da hastalandığımızda daha çabuk iyileşebiliriz. Ayrıca spor yapmak çok eğlencelidir. Örneğin arkadaşlarımızla birlikte top oynayarak hem spor yapar hem de güzel zaman geçiririz.

Sorularınızı Bekliyoruz!

Okul hakkında merak ettiğiniz soruları bize gönderin.

Bu sorulardan bir ya da birkaçını Ekim 2012 sayımızda yanıtlayalım. Sorularınızı 15 Eylül 2012 tarihine kadar gönderebilirsiniz. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın.

İşte adreslerimiz:

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

Adres: TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

“Çok Merak Ediyorum” Köşesi

Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

Haydi
Mutfağa

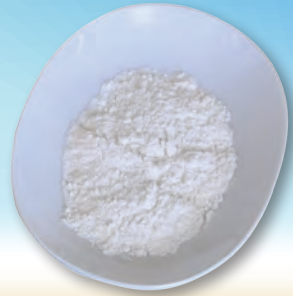

Meyveli Muhallebiden Deniz Topu

Malzeme

- 1 su bardağı süt
- 3 tatlı kaşığı pirinç unu
- 1 muz
- 1 şeftali
- 15-20 yeşil üzüm
- 10-15 kırmızı üzüm

Bu sayfadaki
etkinlik
yetişkinlerle
birlikte
yapılmalıdır.

Bir tencereye sütü ve pirinç ununu koyup kısık ateşte sürekli karıştırarak muhallebiyi pişirin. Sonra ılınmasını bekleyin. Muzdan ince bir dilim kesip ayırın. Kalan muzdu çatalla ezip ılınmış muhallebiye karıştırın. Karışımı düz bir tabağa dökün ve üzerini bir kaşıkla düzeltin. Ayırdığınız muz dilimiyle deniz topunun tepesini yapın. Üzüm tanelerini ikiye bölün. Şeftaliden küçük parçalar kesin. Bu parçalardan topun dilimlerini oluşturun. Deniz topunuz hazır. Afiyet olsun.

Küçük Eller İşbaşında

Haziran 2012 sayımızda atık malzemelerle top, raket pota gibi spor yaparken kullanılacak bir alet ya da araç tasarlamanızı istemiştik. İşte spor aletlerinizle çektiğiniz fotoğraflarınız.

Alperen Erbas - 6 yaş - Ankara

Çağatay Unal - 4 yaş - Ankara

Tarik Aydın - 3,5 yaş - Trabzon

Aysegül Ofllazoglu - 5 yaş - Manisa

Elif Kabadayı - 4 yaş - Ankara

Onur Cismeci - 3,5 yaş - Nevşehir

Erdem Yalcın - 3 yaş - Tekirdağ

İlteriş Güler - 6 yaş - İzmir

Defne Ofllazoglu - 6 yaş - Adana

Begüm Nisa Akkaya - 4,5 yaş - İstanbul

Ozan Kaya - 4 yaş - Ordu

M. Akif Amasyalı - 5 yaş - İstanbul

Enes İsmail Zoglar - 4 yaş - Kocaeli

Nisanur Özkan - 5 yaş - Karabük

Efe Özgür Emre - 5 yaş - Bursa

Berna Esen - 9 yaş - Sanlıurfa

Deniz Karadağ - 4,5 yaş - Balıkesir

Batur Güler - 3 yaş - İzmir

Arda Demirel - 5,5 yaş - Samsun

Bilge Casmeci - 5,5 yaş - Nevşehir

Tuna Büyükcıkar - 6 yaş - İzmir

Tuna Karabulut

Elif Akca - 4,5 yaş - Ankara

Umut Cüce - 3,5 yaş - Gaziantep

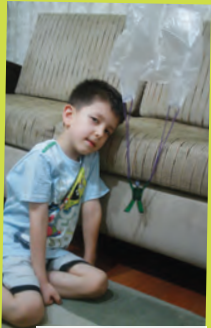
Ada Ulaş Karan - 5,5 yaş - Adana

Betül Kockara - 5,5 yaş - Sivas

Uygar Arabul - 5,5 yaş - İzmir

Mehmet Akif Ersin
5,5 yaş - Manisa

Doğan Dadak - 5 yaş - Adana

Zeynep Akca - 4,5 yaş - Samsun

Yağmur Ece Yıldız
4 yaş - Sakarya

Ekim 2012 sayımız için atık malzemeler kullanarak boyama kalemleri için bir kutu tasarlamanızı istiyoruz. Hazırladığınız boyama kalemi kutularınızla birlikte çektiğiniz bir fotoğrafı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve oturduğunuz ili de yazarak bize gönderin. 15 Eylül'e kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221
06100 Kavaklıdere / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Thinkstock

Ev Yapımı Top

Artık kumaşlarla ya da eski çoraplarla içini fasulye, nohut ya da pirinçle doldurabileceğiniz küçük toplar yapabilirsiniz. Bu toplar zıplamadığı için evde oynanacak bazı oyunlar için daha uygun olabilir. Üstelik küçük yaşlardaki çocuklar bu topları kolayca kavrayabilir.

Thinkstock

Paraşütle Oyun

Bu sayımızda dergimizin sayfalarında paraşüt adı verilen oyuncakla oynanabilen oyunlardan bazılarını yer verdik. Siz de ince bir çarşaf kullanarak çocuklarla birlikte benzer oyunlar oynayabilirsiniz. Oynamak için zemini kaygan olmayan bir yer seçin. İşte çarşafı oynayabileceğiniz oyunlardan bazıları:
Patlamış mısır: Çarşafın üzerine küçük toplar koyun. Çarşafın

kenarlarından tutup hep birlikte topları zıplatın.

Dalga: Çarşafın kenarlarından tutup hep birlikte hareket ettirerek çarşafı dalgalandırmaya çalışın.

Yer değiştirme: Çarşafı kenarlarından tutup hep birlikte hızla havaya kaldırın. Bu sırada çocuklardan ikisinin adını söyleyin. Adını söylediğiniz iki çocuk çarşafa değmeden altından geçerek birbirleriyle yer değiştirsin.

YAPABİLİRİM!

Jennifer Moore-Mallinos
Resimleyen: Marta Fàbrega

Yapabilirim!

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan çıkan "Yapabilirim!" adlı kitabın kahramanı Adrian'ın tekerlekli sandalyesi var. Ama bunun hiç önemli olmadığını keşfediyor. Çünkü, tekerlekli sandalyede olmak başka çocukların yapabildiklerini yapmasına engel değil. Adrian çok çalışarak okulun basketbol takımına giriyor. Ve okuyuculara, yapması zor işleri denemekten biraz korkmanın doğal olduğunu ama istenirse çalışarak her zorluğun üstesinden gelinebileceğini gösteriyor. Kitabı, Jennifer Moore-Mallinos yazmış, Marta Fàbrega resimlemiş ve Ebru Kılıç Türkçeye çevirmiş.

Eşleme Kartlarıyla Oynayalım

Dergimizin ekinde verdiğimiz kartlarla eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Oyunu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Üzerinde top resimleri bulunan yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra her defasında iki kart açın. Açtığınız kartlardaki topoların sayısı eşitse bu iki kartı kenara ayırın. Açtığınız kartlardaki topoların sayısı eşit değilse bu kartları kapatıp başka iki kart açın. Bu şekilde, yerdeki tüm kartları birbirleriyle eşleyene kadar devam edin. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Biraz jimnastik
yapmaya ne dersin?

Biiiiiiiir ,
iki...